

GIDA ve BESLENME EYLEM PLANI

Gıda ve Beslenme Eylem Planının kamuoyuna duyurulduğu açılış toplantısında Oda Başkanımızın yapmış olduğu konuşma aşağıda dikkatlerinize sunulmuştur. Önce sizleri TMMOB'nın 23 disiplininden birisi olan Gıda Mühendisleri Odası adına içtenlikle selamlıyorum.

Bizleri bu önemli gündemde bir araya getiren DPT ve katkı koyan tüm kurum ve kuruluşlara teşekkür ediyorum.

Dünya sağlık örgütü ve FAO dünyadaki tüm bireylerin yaşam hakkıyla birlikte yeterli ve dengeli beslenmenin tartışılmaz bir hak olduğunu ve bu hakkın devletler hukukunca güvence altına alınmasını savunur. Ne var ki devletler FAO'nun bu önemli uyarısını görmek istemiyorlar yani başımızda insanlığa rağmen, bizlere rağmen sürdürülen savaşa harcanan milyonlarca doların çok az bir kısmıyla tüm dünyadan açlığı yok edebiliriz. Yetersiz beslenmeden kaynaklanan bebek ölümlerini ve hastalıklarını ortadan kaldıracaktır. Ne yazık ki uygar dünya öldürmeye cömert ama yaşatmaya cimri. Bu çelişki ve savaşı kınıyoruz. Ancak günümüzde geline nokta bunun da ilerisindedir. İnsanlık bir yandan açlık ve savaşlarla uğraşırken diğer yandan da GÜVENLİ ve GÜVENİLİR gıda ile beslenmenin mücadelesini vermektedir. Artık tek başına yeterli ve dengeli beslenme yeterli olmamaktadır. Baş döndürücü bir hızla ilerleyen ve gelişen teknoloji gıda üretimine de damgasını vurmuştur. Bu gün herhangi bir marketin satış raflarına baktığımız zaman sadece bir gıda maddesinin bir çok çeşidini görmek mümkündür. Daha fazla kar daha fazla satış uğruna yapılan üretimin yasal denetimlerin de yetersizliğini göz önüne alırsak tüketici sağlığına ne kadar sağlıklı yansıyacağını bilmek mümkün değildir. Yalnızca kar düşünen bir üretici karşısında tüketicinin bilinçli olması hiçbir şey ifade etmemektedir. Sürekli ve insafsız yapılan zamların karşısında tüketicinin alım gücünün düşmesi de başlıbaşına vahim bir durumdur. Bu durumda tüketici tüketeceği gıdanın güvenilirliğini bir kenara bırakıp ucuzluğunu ön plana almaktadır. Tam bu noktada üretici, tüketici, yeterli denetim arasında bir köprünün oluşturulabilmesi için eğitilmiş insan kaynaklarına olan gereksinim

kendisini dayatmaktadır. Bizler GIDA MÜHENDİSLERİ ODASI olarak diyoruz ki bu insan kaynağı gıda bilimi ve teknolojisi eğitimi almış uzmanlardır. Sektörün ve yasal denetim mekanizmalarının mühendislerle buluşması tüm faktörlerin yararına olacaktır.

Ulusal Gıda ve Eylem planını olumlu buluyor ve gerekli katkıları sağlamak üzere desteklediğimizi iletmek istiyoruz. Bu amaçla Gıda Mühendisleri Odası olarak bazı önerilerimizi sizlerle paylaşmak istiyoruz;

1- Öncelikli olarak üretici ve tüketicinin bilinç düzeyinin yükseltilmesi için çalışmaların kesintisiz olarak yapılması

2- HACCP uygulanması

3- Yasal denetim mekanizmalarının işlerlik kazanması ve denetim elemanlarının yeterli bilgi ve birikimli uzmanlar tarafından yapılması

4- Bu hizmetlerin verilebilmesi için acilen GIDA DENETİM SİSTEMLERİNİN yürürlüğe konulması ve tüm hizmetlerin tek elden yürütülmesi için dağınık yetki karmaşası içinde olan birimlerin tek birime dönüştürülmesi.

Tüm insanlığın güvenli gıdalarla yeterli ve dengeli beslendiği savaşızsız sömürsüz yaşanabilir bir dünya dileğiyle. Gıda ve Beslenme Eylem Planında; Gıda Güvenliği ve Gıda Güvencesi hakkında ilgili öneri ve çözümler kısaca aşağıdaki tablolarda özetlenmiştir.

Gıda ve Beslenme Eylem Planı Açılış Konuşması

Kadir DAĞHAN
TMMOB Gıda
Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

GIDA GÜVENLİĞİ

Amaç ve Öneri	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluş	Takvim	Kaynak
• Gıda işletmelerinde sorumlu yönetici olabilme koşulları, sorumlu yöneticinin istihdam, çalışma güvencesi, görev, yetki ve sorumlulukları gibi konularda gerekli yasal düzenlemelerin ivedilikle yapılması.	-Tarım ve Köyişleri Bakanlığı -Sağlık Bakanlığı	-Üniversitelerin ilgili bölümleri - TMMOB -İlgili Meslek kuruluşları	2003	Bütçe
• 560 sayılı KHK yasallaşırken orta ve uzun vadede kurulması öngörülen katılımcı, bağımsız ve bilimsel nitelikli Ulusal Gıda Otoritesi kuruluncaya kadar görev yapmak üzere gıda danışma kurullarının kurulması ile ilgili geçici madde eklenmesi ve kurulların oluşturulması.	-Tarım ve Köyişleri Bakanlığı -Sağlık Bakanlığı	-Üniversitelerin ilgili bölümleri -TÜBİTAK	2003	Bütçe
• Gıda üretimi ve hazırlanmasında, ara kademede çalışacak kişilerin eğitimi, çalıştırılmaları ve bu konuyla ilgili yasal düzenlemenin oluşturulması.	-Milli Eğitim Bakanlığı -Tarım ve Köyişleri Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı	-Gıda sanayii dernekleri -SETBİR -BESTBİR -Gıda Platformu -Gıda İşverenleri Sendikası -Üniversitelerin ilgili bölümleri -İşçi Sendikaları	2005	-Bütçe -Özel Sektör -FAO -Diğer Uluslararası kuruluşlar
Amaç ve Öneri	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluş	Takvim	Kaynak
• Gıda ürünleri satışı ve toplu tüketim yerlerinde ara kademede çalışacak kişilerin eğitimi, çalıştırılmaları ve bu konuyla ilgili yasal düzenlemenin oluşturulması.	-Milli Eğitim Bakanlığı -Tarım ve Köyişleri Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı	-TOBB -Üniversitelerin ilgili bölümleri	2005	-Bütçe -Özel Sektör -WHO
• Gıda denetimi yapacak elemanların gıda konusunda eğitilmiş olmasının sağlanması ve yaşanan sorunlar da gözetilerek bu konuda yasal düzenlemenin oluşturulması	-Tarım ve Köyişleri Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı	-Üniversitelerin ilgili bölümleri - TMMOB	2005	Bütçe
• Çiftlikten sofraya etkin gıda güvenliği sisteminin gerçekleştirilmesi için risk analizi, ilgili kuruluşlar arası koordinasyon ve AB uyumu faaliyetlerinden sorumlu bir bağımsız ve bilimsel nitelikli Ulusal Gıda Otoritesi kurulması	-Tarım ve Köyişleri Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı	-DPT -Üniversitelerin ilgili bölümleri -TÜBİTAK - TMMOB -Tüketici kuruluşları -Özel Sektör Dernek ve Birlikleri -Sağlık Bakanlığı Refik Saydam Hıfzısıhha Enstitüsü Başk. -Üretici kuruluşları	Orta ve Uzun Vade	-Bütçe -AB
• Süt sağım hijyeni başta olmak üzere gıda hijyeni eğitiminin yaygınlaştırılması ve bu konuda eğitim rehberleri hazırlanması	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	-Milli Eğitim Bakanlığı -Özel Sektör -T. Ziraat Odaları Birliği -Yetiştirici Birlikleri ve Kooperatifler	2005	-Bütçe -Özel Sektör

GIDA GÜVENCESİ

Amaç ve Öneri	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluş	Takvim	Kaynak
<ul style="list-style-type: none"> Hassas gruplar için; doğrudan gelir desteği ve FIVIMS verilerini de kullanarak bölgesel destek imkanlarının yaratılması, Alternatif ürünlerin yaygınlaştırılması Hassas grupların kendilerini geçindirecek bir gelire kavuşmalarının sağlanmasına yönelik proje geliştirilmesi ve uygulanması 	-Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	-Devlet Bakanlığı (Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu) -Hazine Müsteşarlığı -DPT -ORKÖY Gn. Md. -GAP İdaresi -Yerel Yönetimler -Türkiye Ziraat Odaları Birl. -Sivil Toplum Örgütleri -Milli Eğitim Bak. -Üniversitelerin İlgili Bölümleri -Türkiye Kalkınma Vakfı	2010	-Bütçe -Dünya Bankası -Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu (SYDF) -ORKÖY Fonu -UNDP -IFAD -Hibe ve Kredi Kuruluşları
• Telegıda etkinliklerinin yaygınlaştırılması	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	-Devlet Bak. (SYDF) -GAP İdaresi -FAO	2008	-FAO -SYDF
• Genç Çiftçi Eylem Planının Yaygınlaştırılması	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	-Çiftçi Kooperatif ve Birlikleri -GAP İdaresi -Devlet Bak. (SYDF)	2008	-Bütçe -AB -SYDF
• Tarımsal üretim aşamasında güvenli gıda üretimi konusunda eğitim yaygınlaştırılması ve bu konuda eğitim rehberleri hazırlanması	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	-Milli Eğitim Bakanlığı -Sağlık Bakanlığı -Özel Sektör -T. Ziraat Odaları Birliği -Yetiştirici Birlikleri ve Kooperatifleri -Üniversitelerin İlgili Bölümleri	2005	-Bütçe -Özel Sektör
Amaç ve Öneri	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluş	Takvim	Kaynak
• Hayvansal üretimin (su ürünleri dahil) artırılmasını teminen, kooperatif projelerine öncelik verilmesi, bölgesel destek imkanlarının araştırılarak yeterli kredi ile depolama imkanlarının artırılması, suni tohumlama düzeyinin artırılması için gerekli yasal düzenlemenin yapılması	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	-DPT -Veteriner Hekim ve Ziraat Meslek Odaları -Yetiştirici Birlikleri	Sürekli	-Bütçe -Özel Sektör -SYDF
• Tarım sektörüne kooperatifler aracılığıyla kalite ve verimin artırılması amacıyla kredi ve destek verilmesi, araştırmaların bu yönde yoğunlaştırılması	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	-Sanayi ve Ticaret Bakanlığı -T. Ziraat Odaları Birliği -ORKÖY Genel Md. -Üretici Örgütleri	2008	-Bütçe -AB
• Tarım politikası öncelikleri arasında dengeli ve yeterli beslenmeyi sağlayacak üretim artışı hedeflerinin yer alması	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	-Sağlık Bak. -Sanayi ve Tic. Bak. -Maliye Bak. -Hazine Müst. -DPT -Üniversitelerin ilgili Bölümleri	Sürekli	Bütçe